

ekonomičnim interesima vinogradara, jednako kao i javnom zdravlju, nalazi oslonu među ostalim i u uvažanju talijanskih i grčkih vina, jako alkoholiziranih, koja baš omogućuju pravljenje umjetnih vina u velikom mnoštvu. Ja sam uvjeren, da dobro poznata klauzola u trgovačkom ugovoru između Austrije i Italije nije učinila toliko štete našem vinogradarstvu olakhoćenjem uvoza dobrih naravnih talijanskih vina, koliko — a to je pravi uzrok — uvozom vina izvanredno jakih, koja prevarnome obrtu daju gradivo. S toga je neizbježiva potreba, da se preduzmu odredbe kadre da zapriječe pravljenje patvorenih vina. To ne bi bilo tako teško, kad bi se htjelo postupati ama baš strogo, jer, i ako se umjetna vina prave potajno, ipak radnja na veliko kako se danas tjera i toliko je štetna, da se ne bi mogla tako lako zbivati, kad bi se mnogo povisila carina na uvoz tamarinda u Austriju; kad bi se glede uvoza talijanskih vina strogo pazilo da se ne uvoze nego vina izvan svake sumnje dobra i prava, i kad bi se izključila od povlastice ona vina koja dostižu 12 % alkohola, te bi se uvela kao u Francuskoj progresivna carina prama stupnjevima alkohola; kad bi u isto doba bilo stavljeno pod strogo pregledanje i strogi nadzor prodavanje, dotično kupovanje svih onih stvari dozvoljenih i nedozvoljenih, koje se ipak notorično upotrebljuju za pravljenje umjetnih vina, i kada napokon odredbe dotičnih zakona i propisi dotičnih naredaba ne bi ostali kao žalihože doslje mrtvo slovo, nego kad bi se vršili strogo, a prekršaji bili kažnjeni bez ikakva obzira i sa svom strogošću.

Mislim takodjer da bi za Dalmaciju bilo od velike ekononične znamenitosti, da se ukine postojeći zakon 21 lipnja 1880 L. D. Z. Br. 120, koji se bavi tvorenjem i prodajom pića vinu sličnih, i da se mjesto postojeće naredbe 16 rujna 1880 izdade druga u smislu, da bude svakako zabranjeno pravljenje umjetnih vina i turanje istih u potrošak, a dozvoljeno samo pravljenje vina polovnika u seoskim gospodarstvima, i to sa ograničenjem na vlastito obradivanje. Ovo vrlo važno, pače za nas životno pitanje, trebalo bi da čim prije bude podvrgnuto ozbiljnom proučenju, a u tu svrhu bilo bi možda vrlo shodno, da se sazove kod visokog c. k. ministarstva za poljodjelstvo skupština, kojoj bi imali učestvovati predstavnici poljodjeljskih udružaba ili institucija i u obće osobe iskušane vještine u predmetu.

Obzirom na to, da još uvijek fali željeznica koja bi spojila Dalmaciju sa sreem carevine i trgovačkim svijetom, željeznica koja bi bila najmoćnija poluga za promaknuće ekononičnog razvitka zemlje, i obzirom na okolnost, da je sada razrašiljanje vina po unutrašnjosti monarhije podložno troškovima ukreavanja i iskrcavanja, radi česa isto odviše poskupljuje prama kupovnoj cieni, mislim i ja, da u su-